

Ecologische droom

“Je bent altijd zo kritisch, kun je ook wel eens enthousiast zijn?” Ik erken het. Ik zeg eerder ‘ja, maar’ dan ‘goed zo’. Ik was laatst op een

workshop over de ontwikkeling van een ecologisch netwerk voor de Noordzee. Een milieuorganisatie had een denktank van deskundigen en vertegenwoordigers van andere milieuorganisaties bijeen geroepen om een kaart te maken van zo'n ecologisch netwerk en de voorwaarden te bedenken voor het beheer ervan. We moesten bestaande kaders durven loslaten en we mochten geen ‘ja, maar’ zeggen. Het moest een ecologische droom worden.

Het lukte niet. We wilden weliswaar allemaal de natuur van de Noordzee beschermen. We waren overtuigd van het belang ervan. Met een aantal vissoorten, zoals de kabeljauw, gaat het slecht. Door het gebruik van sleepnetten wordt de bodem omgewoeld en verarmt de benthos. Maar het is de vraag of een ecologisch netwerk het geschikte concept is. Het idee is afkomstig van het beheer van terrestrische ecosystemen. Voorbeelden zijn de Ecologische Hoofdstructuur in Nederland en Natura 2000 in Europa. Je kunt zo'n idee echter niet zomaar transplanteren. De zee functioneert ecologisch anders dan het land. De dynamiek is er groter. Experimenten met (voor visserij) gesloten gebieden zijn maar ten dele een succes. Veel hangt af van het gedrag van de vissers. Als die buiten de beschermde gebieden intensiever gaan vissen, kan het netto resultaat negatief zijn. We weten ecologisch eigenlijk nog heel weinig van de Noordzee. Terwijl we met al onze landschapsecologische kennis nog steeds worstelen over de juiste vormgeving van terrestrische netwerken, hoe moet dat dan op zee? We weten wel dat de visserij de belangrijkste oorzaak is van de achteruitgang van de visstand en van de aantasting van het bodemleven.

Voor de oplossing van die problemen moet de visserij duurzaam worden. Lukt dat, dan is er ruimte voor instelling van enkele beschermde gebieden, als oorden van onthouding. Zonder de ecologische garantie dat de natuur daar beschermd wordt en zich herstelt, maar als principe dat je niet alle natuurlijke hulpbronnen wilt exploiteren. Je zou dergelijke gebieden zelfs kunnen gebruiken voor experimenten met duurzame visserij. Ecologische proeftuinen in zee, dat vind ik wel een mooi idee.

Jos Dekker